

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke zprávě Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zpráva o politice hospodářské soutěže v roce 2017

[COM(2018) 482 final]

(2019/C 110/08)

Zpravodajka: **Baiba MILTOVIČA**

Konzultace	Evropská komise, 5. 9. 2018
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci	21. 11. 2018
Přijato na plenárním zasedání	12. 12. 2018
Plenární zasedání č.	539
Výsledek hlasování	188/1/9
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV je potěšen tím, že je zpráva za rok 2017, kterou doprovází obsáhlý pracovní dokument útvarů Komise, stručná a zaměřená na nejdůležitější body. Účinná a prosazovaná politika hospodářské soutěže je základem udržitelného tržního hospodářství. Může zajistit rovné podmínky pro výrobce zboží a poskytovatele služeb, poskytnout spotřebitelům jistotu, stimulovat hospodářskou soutěž a zajistit dosažení základních sociálních cílů, jako je svobodná volba spotřebitelů, i politických cílů, jako jsou dobré životní podmínky evropských občanů a podpora integrace evropského trhu. Hraje rovněž důležitou roli ve vztahu ke třetím zemím, poněvadž podporuje pozitivní podnikatelskou, environmentální a sociální dynamiku v oblasti mezinárodního obchodu.

1.2. Ve zprávě za rok 2017 je kladen velký důraz na plnění a prosazování požadavků, zpráva obsahuje i příklady rázných opatření ze strany Komise. Spotřebitelé a malé a střední podniky jsou často znevýhodňováni velkými společnostmi, které mohou zneužívat svého dominantního postavení na trhu, a proto jsou opatření zaměřená proti praktikám narušujícím hospodářskou soutěž obzvláště vítaná.

1.3. K praktikám narušujícím hospodářskou soutěž na trzích v EU dochází ve stále větším rozsahu, což vedlo k neustálému rozvoji vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž coby důležitých orgánů prosazujících právní předpisy o hospodářské soutěži. Směrnice ECN+, díky níž mohou tyto orgány vykonávat svou činnost účinněji, posiluje vnitrostátní kapacity v této oblasti.

1.4. Nesmírně důležité je posílit nezávislost vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a poskytnout jim odpovídající zdroje. Skutečná nezávislost, odborné znalosti a odborná příprava jsou nezbytným předpokladem pro to, aby činnost těchto orgánů byla účinná, a směrnice ECN+ by měla být pečlivě monitorována, aby bylo zaručeno, že tohoto cíle bude dosaženo. Měla by být podporována preventivní opatření s cílem zabránit jednání narušujícímu hospodářskou soutěž a měly by se zvýšit sankce, aby fungovaly jako účinný odrazující prostředek.

1.5. EHSV souhlasí s Komisí, co se týče prosazování pravidel hospodářské soutěže soukromoprávní cestou, a domnívá se, že je třeba usnadnit v právních systémech všech členských států podávání hromadných žalob. Komise by měla nadále sledovat účinnost mechanismů pro podávání hromadných žalob v případě porušení právních předpisů o hospodářské soutěži v jednotlivých členských státech a v případě potřeby přijímat další opatření. V této souvislosti je návrh Komise týkající se hromadných žalob uvedený v návrhu Nová politika pro spotřebitele neuspokojivý.

1.6. Je třeba zvážit další návrhy týkající se udělování franšíz, které mají být zahrnuty do nařízení o blokových výjimkách⁽¹⁾, aby byla obnovena obchodní a smluvní rovnováha mezi nabyvatelem a poskytovatelem franšízy.

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32010R0330>

1.7. V případě, že místní orgány v rozsáhlé míře vykonávají činnost obchodního charakteru, která může těžit z veřejné podpory a dát vzniknout nekalé soutěži, je nutné tuto činnost posoudit s cílem určit, zda by nebylo zapotřebí přizpůsobit pravidla státní podpory nebo jiné nástroje.

1.8. Pokud jde o směrnici o oznamovatelích, doporučuje se, aby bylo při jejím provedení a uplatňování ve vnitrostátním právu stanoveno, že oznamovatelé mohou kdykoli navazovat kontakt se zástupci odborů a musí jim být za všech okolností poskytována plná ochrana.

1.9. V případech, kdy to souvisí s prosazováním právních předpisů o hospodářské soutěži, se navrhuje, aby Komise ve spolupráci s Radou evropských energetických regulačních orgánů a Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů pečlivě posoudila praktiky energetických regulačních orgánů ve všech členských státech s cílem identifikovat opatření, která by mohla odstranit omezující praktiky, jež ještě stále poškozují spotřebitele.

1.10. V rámci opětovného přezkumu fungování potravinového distribučního řetězce, který bude součástí budoucích zpráv o politice hospodářské soutěže, by mohla být identifikována a navržena opatření s cílem zamezit přetrvávajícímu uplatňování tržní síly ze strany dominantních maloobchodníků, které by se mohlo ukázat jako nepatřičné.

1.11. Je zde celá řada již existujících praktik narušujících hospodářskou soutěž v digitální ekonomice a neustále jsou vynalézány nové. Výbor je znepokojen tím, že na sledování tohoto rychle se rozvíjejícího a z finančního hlediska dynamického odvětví nejsou vyhrazeny odpovídající zdroje, a žádá, aby byla ve víceletém finančním rámci v tomto ohledu stanovena konkrétní opatření.

1.12. Existuje množství faktorů, na které se politika hospodářské soutěže bezprostředně nevztahuje, jež však přesto vyvolávají znepokojení z hlediska narušení trhu – patří k nim značné rozdíly ve způsobu zdaňování právnických osob v jednotlivých členských státech, zaměstnavatelské praktiky souhrnně označované jako sociální dumping, praktiky objevující se v tzv. *gig economy* a otázky spojené s oběhovým hospodářstvím a globální ekonomickou udržitelností. Výbor Komise žádá, aby v plném rozsahu využila svých pravomocí a kapacit a zajistila, že budou tyto šedé zóny, ve kterých dochází k jednání v rozporu s pravidly hospodářské soutěže, pokud možno monitorovány, vyjasněny a odstraněny.

1.13. Právní předpisy o hospodářské soutěži jsou jednou z nejstarších součástí *acquis*, ne vždy však odpovídají výzvam tohoto století. Zejména z hlediska umělé dělicí čáry mezi trhem a sociální a environmentální sférou by bylo záhodno, aby byly právní předpisy EU o hospodářské soutěži komplexně a systematicky přezkoumávány s přihlédnutím k hospodářským, environmentálním a sociálním cílům.

2. Obsah zprávy o politice hospodářské soutěže v roce 2017

2.1. Politika hospodářské soutěže je základem jednotného trhu a existuje od uzavření Římské smlouvy a založení dnešní Evropské unie. Byla vytvořena v rámci zakotveném v ustanoveních, jako jsou články 101 a 102 SFEU, které vyjasňují její obsah a oblast působnosti.

2.2. V roce 2017 byla přijata zvláštní opatření ve prospěch spotřebitelů a evropského průmyslu v těchto klíčových oblastech: digitální ekonomika, energetika, farmaceutický a agrochemický průmysl, síťová odvětví a finanční trhy. Toto shrnutí zdůrazňuje hlavní body zprávy, která sama představuje shrnutí rozsáhlé činnosti v několika hospodářských odvětvích.

2.3. Na základě politiky je třeba formulovat pravidla a tato pravidla je třeba prosazovat. Evropská komise je zakládající člen Mezinárodní sítě pro hospodářskou soutěž a mimoto aktivně působí na všech mezinárodních fórech věnovaných hospodářské soutěži, k nimž patří OECD, Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD), WTO a Světová banka. Komise úzce spolupracuje zejména s vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a navrhla nová pravidla ve formě směrnice⁽²⁾, která orgánům pro hospodářskou soutěž v členských státech umožňují účinněji prosazovat antimonopolní pravidla EU.

2.4. Je důležité, aby osoby, které vědí o existenci či fungování kartelu nebo jiných typů porušení antimonopolních pravidel, měly možnost na tyto praktiky upozornit. Byl spuštěn nový anonymní nástroj pro oznamovatele, který toto usnadňuje a je aktivně využíván.

2.5. Byly zjednodušeny požadavky týkající se hlášení menších a méně problematických opatření státní podpory a byly zavedeny výjimky a 24 členských států se připojilo k modulu pro transparentnost státní podpory poskytujícímu informace o státní podpoře.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/antitrust/proposed_directive_cs.pdf.

2.6. Pravidla hospodářské soutěže jsou důsledně prosazována na koncentrovaných trzích. Ve farmaceutickém odvětví proběhlo první šetření Komise týkající se obav ohledně praktik stanovování nadměrných cen ve farmaceutickém průmyslu, bylo prověřeno několik fúzí v agrochemickém průmyslu a byla zakázána jedna fúze v odvětví výroby cementu, která by omezila hospodářskou soutěž.

2.7. V odvětví energetiky byla v souvislosti se státní podporou a kapacitními mechanismy přijata donucovací opatření a pokračovalo šetření obchodních praktik společnosti Gazprom ve střední a východní Evropě, které vedlo k předběžnému zjištění, že byla porušena antimonopolní pravidla EU.

2.8. V oblasti dopravy byly v Litvě posouzeny akvizice v odvětví letectví a v oblasti železniční dopravy byla zjištěna jednání narušující hospodářskou soutěž, což mělo za následek pokuty a nápravná opatření, a v Řecku a Bulharsku bylo podpořeno poskytování státní podpory pro toto odvětví. Pokud jde o silniční nákladní dopravu, byla přijata protikartelová opatření proti společnosti Scania, a v odvětví automobilových součástek byly několika podnikům uloženy vysoké pokuty.

2.9. Rozšíření oblasti působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách na přístavy a letiště usnadnilo poskytování odpovídající státní podpory.

2.10. Komise při šetření navrhovaného spojení mezi Deutsche Börse a London Stock Exchange Group dospěla k závěru, že by toto spojení vytvořilo monopol, a proto je zakázala.

2.11. Je třeba poukázat na to, že politika hospodářské soutěže EU bude muset konstruktivně a kreativně zareagovat na problémy spojené s vystoupením Spojeného království z EU. Jak uvedla Evropská rada, jakákoli budoucí obchodní dohoda by měla zajistit rovné podmínky, zejména co se týká hospodářské soutěže a státní podpory.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV vítá zprávu za rok 2017, která obsahuje řadu příkladů toho, že Komise klade důraz na podporu dobrých podmínek pro spotřebitele a zamezení jejich poškození. Důsledkem tohoto přístupu je nejen posílení integrace jednotného trhu, ale také posílení hospodářského rozvoje a souvisejících cílů sociální politiky.

3.2. V posledním roce byl ve stanoviscích EHSV často zmiňován význam účinně uplatňované politiky hospodářské soutěže. Ukazatele pro posuzování spokojenosti spotřebitelů a dobrých podmínek pro spotřebitele a zachování účinné struktury hospodářské soutěže odůvodňují, proč je nutné řešit zneužívání, vylučovací praktiky a dohody omezující hospodářskou soutěž. Tím, že podněcuje k využívání osvědčených hospodářských postupů, pomáhá důsledná politika hospodářské soutěže posílit evropské podniky na konkurenčních světových trzích a prosazovat sociální cíle, na nichž je založena.

3.3. Emise z motorových vozidel

3.3.1. EHSV ve stanovisku Opatření EU ke zlepšení dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí a správy věcí veřejných v této oblasti ⁽³⁾ poukázal na to, že nedostatečné dodržování mechanismů zaručujících provádění právních předpisů a správy v oblasti životního prostředí je politováníhodným faktorem, který přispívá k nekalé hospodářské soutěži a hospodářským ztrátám. Výbor konstatuje, že pro silnou politiku hospodářské soutěže má zásadní význam dodržování a uplatňování zásad právního státu.

3.3.2. V této souvislosti Výbor oceňuje skutečnost, že předběžné šetření Komise týkající se možného kartelu zahrnujícího společnosti BMW, Daimler, Volkswagen, Audi a Porsche a toho, zda tyto společnosti omezily vývoj systémů selektivní katalytické redukce a filtrů částic, čímž potenciálně omezily zavádění technologií šetrnějších k životnímu prostředí, vedlo k tomu, že tým zabývající se praktikami narušujícími hospodářskou soutěž nyní zahájil formální vyšetřovací řízení.

3.4. Mechanismus pro podávání hromadných žalob

3.4.1. Výbor bere na vědomí plné provedení směrnice o náhradě škody ⁽⁴⁾, která částečně řeší otázku zavedení právního mechanismu pro podávání hromadných žalob. Nicméně stažení návrhu směrnice, jež GR COMP vypracovalo v roce 2009, společně s nedávno předloženým návrhem uvedeným v balíčku Nová politika pro spotřebitele naznačuje, že chybí politická vůle učinit výrazný pokrok směrem ke stanovení režimu hromadných žalob na evropské úrovni, který by byl skutečně

⁽³⁾ Úř. věst. C 283, 10.8.2018, s. 69.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody (Úř. věst. L 349, 5.12.2014, s. 1).

účinný. EHSV proto naléhavě vyzývá Komisi, aby nadále sledovala účinnost mechanismů pro podávání hromadných žalob v případě porušení právních předpisů o hospodářské soutěži v jednotlivých členských státech a aby v případě potřeby přijala další opatření.

3.5. Udělování franšiz v maloobchodním odvětví

3.5.1. EHSV poukazuje na to, že narůstající problém představují franšizové dohody v odvětví maloobchodu, které mohou mít vážné dopady na hospodářskou soutěž. V Nizozemsku například vedl zásadní spor mezi poskytovatelem franšizy společností HEMA a několika nabyvateli franšizy, týkající se stávajících smluv a části zisků z internetového prodeje, ke zrušení franšizových dohod. Výbor vyzývá Komisi, aby tuto situaci analyzovala a předložila další návrhy ohledně udělování franšiz, které by mohly být zahrnuty do nařízení o blokových výjimkách⁽⁵⁾, aby byla obnovena obchodní a smluvní rovnováha mezi nabyvatelem a poskytovatelem franšizy.

3.6. Dotace na úrovni místních orgánů

3.6.1. V mnoha členských státech zaměřují místní orgány pozornost na rozvoj obchodní činnosti s využitím veřejných zdrojů či zařízení. Je-li přítomen prvek dotací, může to vést k nekalé soutěži. Malé a střední podniky v potravinářském odvětví a v odvětví cestovního ruchu se například potýkají s dotovanými činnostmi v jídelnách sportovních klubů, volnočasových zařízení apod. Místní orgány tyto kluby a sdružení, které jsou často osvobozeny od DPH a využívají sociální kompenzace, například dobrovolnické práce, vlastní nebo jim nabízejí veřejné prostředky. Tato činnost obchodního charakteru je často organizovaná jako běžný obchodní podnik (pokud jde o obrát a zisk). Výbor vyzývá Komisi, aby tento jev monitorovala a zjistila, zda by pravidla pro státní podporu nebo jiné nástroje nemohly být na úrovni EU přizpůsobeny tak, aby upravovaly tyto místní činnosti, které jsou v některých případech dokonce podporovány finančními prostředky EU!

3.7. Informace o státní podpoře

3.7.1. Zvláště vítaná je dostupnost a využívání modulu pro transparentnost státní podpory, neboť zainteresovaným subjektům (Komisi, konkurentům a široké veřejnosti) umožňuje ověření souladu státní podpory s pravidly. Dosud bylo zveřejněno přibližně 30 000 případů poskytnutí podpory.

4. Konkrétní připomínky

4.1. Směrnice ECN+

4.1.1. EHSV vítá důraz, který zpráva klade na prosazování, a při této příležitosti připomíná svůj názor⁽⁶⁾ na směrnici ECN+⁽⁷⁾, která posiluje postavení vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji vykonávat svou činnost.

4.1.2. Výbor se již v minulosti vyjádřil v tom smyslu, že by v této oblasti bylo účinnějším právním nástrojem nařízení, nicméně uznává, že musí být dodržena zásada proporcionality. Kromě toho by politika hospodářské soutěže měla zaručit rovné příležitosti a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly mít k dispozici právní opatření a nástroje k boji proti tajným kartelům.

4.1.3. Směrnice ECN+ by sice měla zajistit nezávislost, zdroje a účinný soubor nástrojů k prosazování, stále však přetrvávají otázky ohledně autonomie a kapacit vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž. Jejich činnost vyžaduje skutečnou nezávislost, odborné znalosti a odbornou přípravu, aby mohla být účinná. Měla by být podporována preventivní opatření s cílem zabránit jednání narušujícímu hospodářskou soutěž a měly by se zvýšit sankce, aby fungovaly jako účinný odrazující prostředek. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by také měly mít pravomoc samostatně zahajovat soudní řízení.

⁽⁵⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32010R0330>.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 345, 13.10.2017, s. 70.

⁽⁷⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu (COM(2017) 142 final).

4.2. Ochrana oznamovatelů

4.2.1. Je třeba podniknout další kroky v souvislosti s informováním veřejnosti o pravidlech hospodářské soutěže. Posílí se tím účinnost nových dostupných nástrojů pro oznamování porušení, jako je nástroj pro oznamovatele. EHSV sice vítá skutečnost, že je tento nástroj pravidelně využíván, má však ohledně navrhované směrnice, jejímž cílem je posílit ochranu oznamovatelů⁽⁸⁾, několik pochybností.

4.2.2. EHSV odkazuje Komisi na své stanovisko k této směrnici⁽⁹⁾, v němž doporučil, aby oblast působnosti směrnice nebyla omezena na dodržování právních předpisů EU, ale rozšířena tak, aby zahrnovala dodržování vnitrostátních právních předpisů.

4.2.3. Je rovněž důležité, aby bylo zmíněno začlenění práv pracovníků a aby byli zástupci odborů a nevládní organizace uvedeni jako příklady právnických osob. Oznamovatelé by měli mít ve všech fázích procesu možnost navázat kontakt se zástupci odborů.

4.3. Digitální ekonomika

4.3.1. EHSV poznamenává, že na konci roku 2017 bylo přijato nové nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele⁽¹⁰⁾, které by mělo zajistit lepší koordinaci mezi sítěmi spotřebitelů s cílem prosazovat opatření zaměřená proti přeshraničním praktikám narušujícím hospodářskou soutěž. V nařízení jsou například jmenovány praktiky zeměpisného blokování v odvětví elektronického obchodování, což je ze své podstaty přeshraniční problém. Evropská spotřebitelská centra se tímto problémem zabývají již řadu let a shromažďují přeshraniční příklady a postupy. Nyní se očekává lépe koordinované prosazování ve spolupráci s Evropskou sítí pro hospodářskou soutěž a sítí spolupráce v oblasti ochrany spotřebitele.

4.3.2. V rychle se rozvíjející oblasti digitální ekonomiky se neustále objevují mnohé další druhy praktik narušujících hospodářskou soutěž. Jde například o využívání důmyslných algoritmů, které umožňují uzpůsobit ceny na základě údajů o dané osobě, jež byly získány z různých internetových zdrojů, a pomáhají rovněž podnikům uzavírat nekalé dohody online. Komise musí mít k dispozici odpovídající rozpočtové zdroje, aby mohla tyto praktiky sledovat a zamezovat jim.

4.4. EHSV se domnívá, že lepší spolupráce mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a spotřebitelskými organizacemi by byla přínosná pro obě strany, zvláště když vnitrostátní spotřebitelské organizace mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž velmi dobře informovat o předpokládaném protiprávním jednání. Mohou totiž těmto orgánům poskytnout cenné údaje získané při řešení stížností.

4.5. Energetická unie může stimulovat probíhající proces zavádění spravedlivé hospodářské soutěže v odvětví energetiky EU, což je stále oblast s širokým rozmezím spotřebitelských cen a cen výrobního odvětví, v níž může být omezená možnost tržního rozhodování. EHSV se domnívá, že podrobná analýza regulačních postupů – které se v jednotlivých členských státech značně liší – poslouží jako základ konstruktivního dialogu zaměřeného na vyřešení nesrovnalostí a měly by ji společně provést vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, vnitrostátní energetické regulační orgány a Komise. To by mohlo osvětlit nedostatečnou možnost volby a omezující postupy například v systémech centrálního zásobování teplem.

4.6. Přetrvávajícím problémem je nepatřičné uplatňování tržní síly v odvětví maloobchodu s potravinami. Komise vznesla otázku, zda se velké maloobchodní řetězce nedostaly do příliš výhodné vyjednávací pozice (v dvoustranných jednáních s dodavateli) a nemají příliš velkou kupní sílu (na trhu obecně) díky své dvojí úloze zákazníků a konkurentů (prostřednictvím vlastních značek) svých dodavatelů⁽¹¹⁾. Výbor naléhavě vybízí k podniknutí příslušných kroků v souladu se svým nedávno přijatým stanoviskem k tomuto tématu⁽¹²⁾ a opakuje své doporučení, že by Komise měla do budoucích zpráv o politice hospodářské soutěže zahrnout sledování fungování potravinového distribučního řetězce.

⁽⁸⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně osob oznamujících porušení práva Unie [COM(2018) 218 final].

⁽⁹⁾ Stanovisko EHSV k tématu Posílení ochrany oznamovatelů na úrovni EU. Zpravodajka: Franca Salis-Madinier (Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 155).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 (Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 1).

⁽¹¹⁾ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2018) 349 final.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 283, 10.8.2018, s. 69.

4.7. Právní předpisy o hospodářské soutěži a širší veřejný zájem

4.7.1. Narušení trhu může být způsobeno množstvím faktorů, na které se politika hospodářské soutěže konkrétně nevztahuje. Patří k nim značné rozdíly ve způsobu zdaňování právnických osob v jednotlivých členských státech, zaměstnavatelské praktiky souhrnně označované jako sociální dumping, praktiky objevující se v tzv. *gig economy* a otázky spojené s oběhovým hospodářstvím a globální ekonomickou udržitelností.

4.7.2. Právní předpisy o hospodářské soutěži, které vycházejí z hospodářské perspektivy v polovině minulého století, nyní musí být uzpůsobeny výzvám 21. století. V zájmu odstranění umělé dělicí čáry mezi trhem a sociální a environmentální sférou je třeba, aby se právní předpisy EU o hospodářské soutěži začaly komplexně a systematicky přezkoumávat s přihlédnutím k hospodářským, environmentálním a sociálním cílům.

4.7.3. EHSV se domnívá, že při uplatňování právních předpisů o hospodářské soutěži by vedle zájmů spotřebitelů měly být jakožto cíle veřejného zájmu zohledňovány závazky, které EU přijala v souvislosti s cíli udržitelného rozvoje a Pařížskou dohodou o změně klimatu, a také stávající závazky zakotvené ve Smlouvách.

4.7.4. Je třeba uznat, že tržní koncentrace bude mít dopad na budoucí generace spotřebitelů a výrobců. Je třeba posoudit různé modely výpočtu dlouhodobých nepříznivých účinků, jak se již děje například v oblasti zadávání veřejných zakázek ve formě zjišťování nákladů životního cyklu.

4.8. EHSV v několika nedávno přijatých stanoviscích⁽¹³⁾ vyzval k tomu, aby byla posílena opatření Komise týkající se spravedlivého zdanění (nadnárodních společností i soukromých osob), neboť řada otázek zůstává nedořešena. Patří mezi ně boj proti daňovým podvodům, daňovým rájům, agresivnímu daňovému plánování a nekalé daňové soutěži mezi členskými státy.

4.9. Přetrvávají zejména podstatná narušení trhu způsobená značnými rozdíly ve vnitrostátních režimech zdanění příjmů právnických osob v jednotlivých členských státech, kde sazba daně z příjmu právnických osob činí 9 až 35 %, a v některých zemích je sazba v kategoriích, jako jsou práva duševního vlastnictví, dokonce ještě nižší. Vzhledem k tomu, že daňová politika spadá do pravomoci členských států, bude pro politiku hospodářské soutěže EU vždy obtížné zmírňovat způsobená narušení.

4.10. Směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem, která by měla být provedena do právních předpisů členských států do 1. ledna 2019, stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu, a obsahuje prvky, které by mohly pomoci zabránit některým odlišným vnitrostátním přístupům, což je vítané.

V Bruselu dne 12. prosince 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 262, 25.7.2018, s. 1; Úř. věst. C 197, 8.6.2018, s. 29; Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 29.